

سرمقاله

افغانستان و سیاست فعال خارجی

محمد رضا هويدا

کشورهای همسایه افغانستان به وضوح از اوضاع افغانستان ابراز نگرانی می کنند. بررسی اوضاع افغانستان برای همه این کشورها نگران کننده است. طالبان که توانسته اند امنیت شمال را بشکنند و ولایت های شمالی را کانون جنگ در افغانستان بسازند، متشکل از طالبان افغانی و شماری از جنگجویان خارجی است که عمدتاً از کشورهای همسایه افغانستان آمده اند. البته این بدان معنا نیست که جنگجویان خارجی در میان طالبان تنها آن اندازه قدرتمند هستند که بتوانند سرنوشت جنگ و مبارزه را در افغانستان به دست گیرند و به سوی کشورهای همسایه بکشانند، بلکه قدرت هایی بزرگی در پشت پرده این جنگ به نظر می رسد که همه این جنگجویان را هدایت خواهند کرد و بیسم این می رود که هدف بعدی این قدرت ها و شبکه های استخباراتی ناامن سازی کشورهای همسایه افغانستان باشد.

در ماه های اخیر، کشورها همسایه افغانستان و منطقه، تحکرات بیشتری داشته اند. تحکرات سیاسی و نظامی روسیه در سوریه و آمادگی های این کشور در مرزهای شمالی افغانستان، همراه با همسایه های، بیسم و هراس این کشورها از ناامنی های افغانستان را نشان می دهد. به یک نکته باید توجه کرد که کشورهای روسیه و آسیای میانه دیگر آن کشورهایی نیستند که در زمان به قدرت رسیدن طالبان بودند. هم روسیه توانسته به قدرت نظامی و سیاسی خود بیافزاید و بتواند ادعای رقابت با دشمن دیرینه خود بکند و هم جمهوری های آسیای میانه توانسته اند به ثبات نسبی و اقتصاد نسبتاً رو به رشدی دست یابند.

تحکرات سیاسی در افغانستان نیز رشد بیشتری داشته است. گفته می شود که مقامات بلند پایه خارجی به افغانستان آمده و یا می آیند و همین گونه شماری از مقامات افغانی نیز به کشورهای خارجی رفته اند تا در مورد وضعیت افغانستان گفتگو کنند. محور این گفتگوها در کل وضعیت امنیتی افغانستان است و اینکه نگرانی های این کشورها حل شود و علاوه بر اینها افغانستان باید چه کاری برای بهبود و اوضاع امنیتی افغانستان و تبع آن اوضاع امنیتی کشورهای منطقه، انجام دهد.

نوعی نگاه فراقانونه در افغانستان به فضایی مهم کشور، خصوصاً به مسئله امنیت وجود داشته و دارد. با این نوع نگاه، ناامنی های کشور کاملاً مربوط به آن سوی مرزها می شود. حتی با این نگاه طالبان افغانی مسبب جرم ها و جنایت هایی که هر روزه انجام می شود نیستند، بلکه آنچه انجام می شود، به آن سوی مرزهای افغانستان بر می گردد. به همین سبب نیز راه حل ها نیز از بیرون باید وارد شود. در مقام های گذشته و حال، توجه عمده افغانستان برای آوردن صلح یا به سوی کشورهای بزرگ جهانی بوده و یا هم به کشورهای همسایه افغانستان.

دولت فعلی افغانستان نیز ماه های اول حکومت خود را به سفرهای متعدد به کشورهای دور و نزدیک اختصاص داد و به صورت متواتر از کشورهای مختلف خواست تا افغانستان را در رسیدن به صلح یاری رسانند، اما به زودی متوجه شد که کشورهای دیگری یا کاری نمی کنند و یا اگر می کنند، به منافع افغانستان توجهی ندارند.

دولت افغانستان در تمام سالهای گذشته سیاست خارجی فعالی نداشته است. مهمترین اصلی که سیاست خارجی افغانستان بدان امیدوار بوده و تلاش کرده مراعات کند، حفظ روابط با کشورهای مختلف است. بر مبنای این اصل افغانستان هم روابط خود را با امریکا حفظ کرده و هم روسیه، هم با عربستان رابطه داشته و هم با ایران، هم با هند و هم با پاکستان، البته این مسئله نیز به معنای این نیست که دولت افغانستان سیاست خارجی فعالی داشته و توانسته از همه این کشورها به نفع خود استفاده کند، بلکه تلاش کرده تا این کشورها حد اقل در ظاهر در افغانستان با یکدیگر درگیر نباشند.

موج تازه ای از مسافرها و رایزنی های سیاستمداران خارجی به افغانستان، باری دیگر زمینه را برای افغانستان مساعد خواهد ساخت تا بتواند منافع خود را در نظر گرفته به دستاوردهای برسد، اما بعید است که چنین امری با توجه به اوضاع کنونی رخ بدهد.

موانع روابط افغانستان، پاکستان و هند و راهکارها

علی قادری

سه کشور صورت گیرد. در عین حال، مشکلات مرزی و سرحدی میان سه کشور مورد بحث و گفتگو قرار بگیرد و به صورت بنیادی حل گردد تا این مشکلات مبنای و بهانه ای برای تخریب همدیگر باقی نگذارد.

دوم: برای افغانستان این مسئله اساسی و بنیادی است که به پاکستان بفهماند که روابط کابل به دهلی نوع تهدیدی برای پاکستان محسوب نمی شود. نفس بردگاری نشست های سه جانبه می تواند موجب شکل گیری اعتماد میان سه کشور گردد. از طرف دیگر، پاکستان نیز باید این مسئله را بپذیرد که افغانستان به عنوان یک کشور مستقل و دارای اراده سیاسی حق برقراری روابط با کشورهای دیگر را دارد. برقراری روابط نباید به صورت خصمانه و توطئه علیه خود درک نماید.

در چنین شرایطی به باور نگارنده مشکلات و تنش ها میان سه کشور برطرف می گردد. و صلح و ثبات در افغانستان تأمین می گردد. بدون همکاری های سه جانبه هر سه کشور به خواست ها و مطالبات خود دست نمی آید. افغانستان و پاکستان درگیری با افراطیت و بنیادگرایی می شود. ثبات و امنیت این دو کشور همیشه از سوی بنیادگرایان و دهشت افکنان مورد تهدید قرار می گیرد و در نهایت بی ثباتی در افغانستان و پاکستان موجب بی ثباتی در کل منطقه و هند می شود. از طرف دیگر، بی ثباتی و ناامنی در افغانستان موجب کند شدن روند توسعه یافتگی در پاکستان و هند می گردد زیرا، این دو کشور بدون افغانستان قادر به تأمین انرژی مورد نیاز برای به حرکت در آوردن موتور توسعه و نوآوری اقتصادی خود نیست. از این جهت، ما ضرورت جدی به همکاری و همسویی سه جانبه افغانستان، پاکستان و هند داریم. لاینحل ماندن مشکلات مرزی میان افغانستان و پاکستان و پاکستان و هند به سود هیچ یک از کشورها نیست. از این جهت، نزدیکی این کشورها به همدیگر در سبب توطئه و اتهام کمکی به روابط همدیگر نمی کند.

پاکستان نمی خواهد یک حکومت با ثبات و قوی در کابل شکل گیرد. با توجه مشکلات در روابط میان افغانستان و پاکستان و پاکستان و هند وجود دارد، باید بر مبنای آن راه حل جستجو کرد. در شرایط کنونی، نزدیکی به هند و دریافت کمک های نظامی کمکی به ثبات و تأمین امنیت و سرکوب شورشیان در افغانستان نمی کند. زیرا، مسئله بنیادی و اساسی میان سه کشور لاینحل باقی مانده است. با توجه به مشکلات میان سه کشور وجود دارد، لازم است که اقدامات ذیل در راستای ثبات و گسترش همکاری ها و همکاری ها به صورت سه جانبه صورت گیرد.

اول: نشست های سه جانبه میان کابل - اسلام آباد و دهلی نو برگزار گردد. خوب است که ابتکار این نشست ها را حکومت افغانستان به دست بگیرد. محور این نشست ها مشکلات و چالش های فراروی روابط سه کشور و همکاری های دوام دار در راستای حفظ ثبات و کاهش تنش میان

این بزرگترین دغدغه پاکستانی ها از روابط افغانستان با هند است. به همین خاطر، نزدیکی کابل به دهلی نو همیشه واکنش را از سوی پاکستانی ها در پی داشته است. سوم: افغانستان و پاکستان با همدیگر مشکلات سرحدی نیز دارد. حکومت کابل در طول تاریخ داعیه بخشی از خاک پاکستان کنونی را داشته است که در زمان حضور بریتانیا به هند بریتانیوی واگذار شده بود و اکنون بخش از خاک پاکستان محسوب می شود. هیچ حاکم سیاسی در کابل حاضر به پذیرش سرز کنونی میان افغانستان و پاکستان نشده است. این مسئله، نگرانی های را برای مقامات پاکستانی به وجود آورده است. یکی از دلایل برقراری روابط حکومت پاکستان با هند و پاکستان و هند به همکاری های دوام دار در راستای حفظ ثبات و کاهش تنش میان

دهشت افکنی را ریشه کن نماید. حکومت کابل اما، در چهارده سال گذشته حکومت کابل پاکستان را متهم به پناهدهی و کمک تروریسم و مخالفان مسلح نموده است. این مسئله، روابط کابل-اسلام آباد را وارد مسئله میان کابل و اسلام آباد حل نگردیده است.

دوم: بالاترین مقامات سیاسی و نظامی پاکستان اذعان نموده است که آن ها چندین بار وارد منازعه و جنگ نظامی شده اند. افغانستان اما، وارد درگیری نظامی با پاکستان نشده است. سال های سال دو کشور همدیگر را متهم به ناامنی و مداخله به سیاست های داخلی خود نموده است. در دوره پسا طالبان اما، وضعیت به گونه ای متفاوت از گذشته رقم خورد. پاکستان متعهد استراتژیک آمریکا در مبارزه با تروریسم و دهشت افکنی در منطقه دانسته شد. این مهم، پاکستان را وادار می نمود تا در برابر تروریسم و دهشت افکنی مبارزه نماید و به خصوص به حکومت افغانستان کمک نماید تا بتواند تروریسم و جدایی طلبان را در پاکستان کمک نماید.

چه کسی واقعا پذیرای پناهجویان است؟

نویسنده: حنا جابر / مترجم: شهباز نخعی / قسمت اول

ویژه سنجاک الساندرت - که الحاق آن به ترکیه از سال ۱۹۳۹ مورد نزاع بین ترکیه و سوریه است را ترغیب می کنند. ترکیه که کنوانسیون ژنو را در سال ۱۹۵۱، باشرطی که تعداد نسبت به اروپایی ها را محدود می کند، امضا کرده در سال ۲۰۱۳ قانونی در مورد خارجیانی که تصویب رسانده که مفساد آن عمدتاً بازنگرداندن اتباع سوریه و تسهیل صدور اجازه کاراست. همچنین، در آوریل ۲۰۱۴، اقدام به ایجاد یک دستگاه مدیریت کل مهاجران با مسئولیت مستقیم نخست وزیر کرده است. از سوی دیگر، مقامات ترک در راه روی استقرار قطعی سوری ها در ترکیه نمی بندند. سوری های دارای تبار ترک یا ترکمن حتی به درخواست ملیت ترک ترغیب می شوند.

آزمونی سخت برای همگان نوازی ترک سرانجام، سومین چالش اقتصادی است. رشد جمعیت محلی، افزایش اجاره مسکن و هزینه زندگی و نیز کاهش گردشگری موجب آکراه مردم نسبت به پناهجویان می شود. بی گمان، هیچ رودرویی بزرگی رخ نداده و به طور کلی این کشور نگاهگاهی نسبتاً امن برای پناهجویان است. اما، جنگ سوریه دستاویزی برای رئیس جمهوری اردوغان است که از آن به عنوان راهبردی برای بالابردن شمار آرای خود بهره می جوید (۲). احزاب ملی گرا براو خرده می گیرند که هویت ترک را دچار خطر می کند، درحالی که چپ لائیک بیم از آن دارد که اردوگاه های پناهندگان قلمرو خود را برای پیکارجویان سازمان حکومت اسلامی (داعش) ممنوع کرده، در ازمیر به سوری برود، توضیح می دهد که «پیش از سال ۲۰۱۱، و پس از حذف روادید ورود، در ترکیه از سوری ها استقبال می شد. آنها پول خرج می کردند و مبادلات بازرگانی دوجانبه را تقویت می نمودند، امروز همچنان از آنها استقبال می شود ولی وضعیت ایشان کاستی یافته است. احساس می شود که تلاش میزبانی کاهش یافته و به این خاطر است که برخی به فکر رفتن به اروپا افتاده اند». هزینه مالی پذیرش پناهجویان همواره افزایش می یابد. در نیمه سپتامبر، نومان کورتولموس، معاون نخست وزیر گفت: «ما بیشترین تلاش مالی را می کنیم و زمان آن رسیده که از حمایت خود». او میزان هزینه صرف شده را «۷ میلیارد دلار از سال ۲۰۱۱» اعلام کرد و اتحادیه اروپا را به «بی عملی و خودخواهی» متهم نمود... ادامه دارد

ارابه شده به پناهجویان سخن گفته اند. اردوگاه ها که به طور مشترک توسط کمیساریای عالی پناهندگان و مقامات ترک اداره می شوند، در خارج از شهرها قرار دارند و از آنها به عنوان غربالی برای آرای خود بهره می جوید (۲). احزاب ملی گرا براو خرده می گیرند که هویت ترک را دچار خطر می کند، درحالی که چپ لائیک بیم از آن دارد که اردوگاه های پناهندگان قلمرو خود را برای پیکارجویان سازمان حکومت اسلامی (داعش) ممنوع کرده، در ازمیر به سوری برود، توضیح می دهد که «پیش از سال ۲۰۱۱، و پس از حذف روادید ورود، در ترکیه از سوری ها استقبال می شد. آنها پول خرج می کردند و مبادلات بازرگانی دوجانبه را تقویت می نمودند، امروز همچنان از آنها استقبال می شود ولی وضعیت ایشان کاستی یافته است. احساس می شود که تلاش میزبانی کاهش یافته و به این خاطر است که برخی به فکر رفتن به اروپا افتاده اند». هزینه مالی پذیرش پناهجویان همواره افزایش می یابد. در نیمه سپتامبر، نومان کورتولموس، معاون نخست وزیر گفت: «ما بیشترین تلاش مالی را می کنیم و زمان آن رسیده که از حمایت خود». او میزان هزینه صرف شده را «۷ میلیارد دلار از سال ۲۰۱۱» اعلام کرد و اتحادیه اروپا را به «بی عملی و خودخواهی» متهم نمود... ادامه دارد

ها هستند. به این ترتیب، خانواده حمدانی اکنون در یک آپارتمان کوچک در یکی از محله های مردمی گزینتیب، شهر کوچک واقع شده در شمال حلب، اکنون سه سال است که سوری را ترک کرده است. در ژوئیه ۲۰۱۲، پدرش در اثر یک انفجاری یکی از حمله های نیروی هوایی پشمارا اسد کشته شد. چند هفته بعد، این نوجوان با مادر خود وداع کرد و همراه خانواده عمومی خود، که از ترک کنندگان ارتش سوریه بود، عازم ترکیه شد. هر پناهجو که روایتی ویژه از جامعه سوریه دارد، با گرفتار شدن در این گرداب عظیم، تنها در پیجه ای کوچک به فاجعه و عواقب آن در کشورهای همسایه می کشاید. حامد حمدانی و خوشبختانش ابتدا در اردوگاه ترک اونجوپینار در استان کیلیس مجاور مرز سوریه اقامت کردند. این محل یکی از ۲۲ مرکز روبازی بود که مقامات آنکارا از سال ۲۰۱۱ در ۸ ولایتی که هم مرز سوریه است برپا کرده بودند. بنا بر اعلام کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل، بیش از ۴ میلیون تن به خاطر جنگ داخلی از سوریه گریخته اند و ۷.۶ میلیون تن نیز در داخل کشور آواره شده اند (۱). اکنون تقریباً نیمی از پناهجویان سوری در ترکیه به سر می برند (بنا بر اعلام کمیساریای عالی پناهندگان ۱.۹ میلیون تن) و ۸۰ درصد آنها در بیرون از اردوگاه

زیرا به خاطر شبکه نظامیاتی که کنترل عاز را به دست گرفته اند، نگران من بود. حمدانی، اهل یکی از روستاهای این شهر کوچک واقع شده در شمال حلب، اکنون سه سال است که سوری را ترک کرده است. در ژوئیه ۲۰۱۲، پدرش در اثر یک انفجاری یکی از حمله های نیروی هوایی پشمارا اسد کشته شد. چند هفته بعد، این نوجوان با مادر خود وداع کرد و همراه خانواده عمومی خود، که از ترک کنندگان ارتش سوریه بود، عازم ترکیه شد. هر پناهجو که روایتی ویژه از جامعه سوریه دارد، با گرفتار شدن در این گرداب عظیم، تنها در پیجه ای کوچک به فاجعه و عواقب آن در کشورهای همسایه می کشاید. حامد حمدانی و خوشبختانش ابتدا در اردوگاه ترک اونجوپینار در استان کیلیس مجاور مرز سوریه اقامت کردند. این محل یکی از ۲۲ مرکز روبازی بود که مقامات آنکارا از سال ۲۰۱۱ در ۸ ولایتی که هم مرز سوریه است برپا کرده بودند. بنا بر اعلام کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل، بیش از ۴ میلیون تن به خاطر جنگ داخلی از سوریه گریخته اند و ۷.۶ میلیون تن نیز در داخل کشور آواره شده اند (۱). اکنون تقریباً نیمی از پناهجویان سوری در ترکیه به سر می برند (بنا بر اعلام کمیساریای عالی پناهندگان ۱.۹ میلیون تن) و ۸۰ درصد آنها در بیرون از اردوگاه

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله ییاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسئول: محمد رضا هويدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷ - ۱۳۷

The Daily Afghanistan
Outlook
AFGHANISTAN
The Leading Independent Newspaper